

Medlemmer af Folketinget Jann Sjursen (KRF), Bodil Kornbek (KRF), Mogens Nørgård Pedersen (KRF) og Tove Videbæk (KRF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en børneombudsmand.
(Beslutningsforslag nr. B 141).

Medlemmer af Folketinget Birthe Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Jette Jespersen (DF), Pia Kjærsgaard (DF), Anita Knakkegaard (DF), Pia Kristensen (DF), Aase D. Madsen (DF) og Peter Skaarup (DF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en smiley-ordning på danske sygehuse.
(Beslutningsforslag nr. B 142).

Medlemmer af Folketinget Kim Andersen (V), Svend Auken (S), Aase D. Madsen (DF), Helle Sjelle (KF), Anne Grete Holmsgaard (SF), Martin Lidegaard (RV), Keld Albrechtsen (EL) og Bodil Kornbek (KRF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til økonomi- og erhvervsministeren:

»Hvad kan økonomi- og erhvervsministeren oplyse om regeringens fremtidige energipolitiske initiativer set i lyset af den energipolitiske redegørelse?«
(Forespørgsel nr. F 59).

Medlemmer af Folketinget Anne Grete Holmsgaard (SF), Jørn Jespersen (SF) og Aage Frandsen (SF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til miljøministeren:

»Miljøministeren bedes redegøre for, hvordan regeringen vil sikre beskyttelse, genopretning og pleje af Danmarks naturområder – herunder etablering af grønne korridorer mellem naturområderne – i overensstemmelse med befolkningens ønsker og Danmarks internationale forpligtelser (især Natura og vandrammedirektivet).«
(Forespørgsel nr. F 60).

Medlemmer af Folketinget Tove Videbæk (KRF), Bodil Kornbek (KRF), Mogens Nørgård Pedersen (KRF) og Jann Sjursen (KRF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om fosterdiagnostik, herunder særligt om formålet, de nuværende og fremtidige muligheder og tilbud samt den historiske udvikling?«
(Forespørgsel nr. F 61).

Medlemmer af Folketinget Kim Sejr (RV), Naser Khader (RV), Anne Baastrup (SF), Line Barfod (EL) og Pia Christensen (DF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren:

»Vil regeringen redegøre for sin politik med hensyn til psykisk syge børn og unge, idet presset på de børnepsykiatriske afdelinger er historisk højt?«
(Forespørgsel nr. F 62).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen i dag har statsministeren udpeget statsministeren, justitsministeren og finansministeren.

Til statsministeren er anmeldt følgende spørgsmål:

1. Keld Albrechtsen
2. Lotte Bundsgaard
3. Morten Bødskov

Til justitsministeren er anmeldt følgende spørgsmål:

1. Søren Søndergaard
2. Elisabeth Arnold
3. Frode Sørensen

Til finansministeren er anmeldt følgende spørgsmål:

Sandy Brinck

Ønsker flere at tilmelde sig som hovedspørgere? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Kl. 13.05

Spm. nr. US 97**Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om regeringen vil være indstillet på at give beboerne, lejernerne, i de almene boliger en større rådighed over deres egen lejlighed, f.eks. til at kunne udføre forbedringer og ændringer af rumopdeling og på den måde altså få en højere livskvalitet i deres bolig.

Det er jo et område, hvor reglerne er for restriktive, hvor der i højere grad kan åbnes op for individuelle hensyn, og som egentlig skulle ligge smukt i forlængelse ikke alene af en solidarisk tankegang, men såmænd også en liberal tankegang.

Derfor vil jeg godt spørge statsministeren, om regeringen vil være indstillet på, at vi drøfter, om der kan ske forbedringer af beboernes råderet i det almene byggeri.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det lyder bestemt som en meget sympatisk tanke. Det, jeg kan oplyse, er, at regeringen i øjeblikket er i gang med forskellige overvejelser om, hvorledes man kan give lejerne i almennyttige udlejningsboliger flere muligheder for, man kan godt sige, råderet over deres bolig, herunder muligheden for, at man i de enkelte afdelinger kan beslutte, at lejerne skal kunne overtage deres boliger på ejer- eller andelsbasis.

Hr. Keld Albrechtsens tanker, der selvfølgelig ikke er nær så vidtgående, kolliderer jo bestemt ikke med det, tværtimod.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu ved statsministeren jo sikkert godt, at lejere i almene boliger typisk ikke har råd til at købe en ejerbolig. Derfor vil det jo ikke være aktuelt for dem. Det spørgsmål, jeg rejste, gik jo på, om regeringen vil være med til at forbedre mulighederne for lejerne ved at give dem en øget råderet i deres bolig, også selv om de ikke har råd til at købe en ejerbolig.

Jeg forstår så på statsministeren, at han finder, det er en sympatisk tanke, jeg har rejst, og det er jeg meget glad for. Men jeg håber, at statsministeren kan tilkendegive, at denne sympatiske tanke også skal komme dem i samfundet, som ikke har råd til at købe en ejerbolig, til gode.

Formanden:

Fru Lotte Bundsgaard som medspørger.

Lotte Bundsgaard (S):

Jeg vil godt høre statsministeren, om statsministeren mener, vi har for få eller for mange lejeboliger i Danmark.

Vi Socialdemokrater mener, at vi har for få lejeboliger, men regeringen må åbenbart mene, vi har for mange lejeboliger, siden regeringen ønsker at sælge ud af nogle af de lejeboliger, vi har i Danmark.

Formanden:

Fru Lissa Mathiasen som medspørger.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt spørge statsministeren: Hvorfor er det afgørende, at råderetten bliver knyttet til at eje? Hvad er begrundelsen for ikke at give lejerne en råderet i deres lejligheder uden at knytte det an til det at skulle eje? Mulighederne ligger på den flade hånd. Lejerne ønsker det. Hvad er egentlig regeringens begrundelse for ikke at vilde det?

Formanden:

Så er det statsministeren, og så bliver der 1 minut ekstra.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Der kan jeg jo sige til både fru Lissa Mathiasen og hr. Keld Albrechtsen, at jeg heller ikke har sagt, at det ikke må være sådan. Nu sagde jeg oven i købet, at det var en meget sympatisk tanke, og så redegjorde jeg for, at regeringen havde nogle mere vidtgående tanker. Og der vil jeg så sige til fru Lotte Bundsgaard, at vi har for få udlejningslejligheder. Derfor gælder det om at skaffe penge til, at man kan bygge nogle flere udlejningslejligheder. Det er jo bl.a. det, der er formålet med at give lejerne en sådan mulighed for at overtage deres lejelejligheder på ejer- eller andelsbasis, nemlig at skaffe nogle penge frem, som så kan bruges til nybyggeri af flere udlejningsboliger.

Keld Albrechtsen (EL):

Så vil jeg godt spørge statsministeren: Når vi nu står i den situation, hvor det har vist sig, at det vil være grundlovsstridigt at begynde at sælge ud af de almene boliger, og vi står i den situation, at tusindvis af beboere i det almene byggeri, som heller ikke har råd til at købe en ejerbo-

lig, gerne vil have en øget råderet i deres boliger, og vi har hørt, at statsministeren siger, det er en sympatisk tanke, skal det så ikke forstås sådan, at regeringen i virkeligheden er indstillet på at gå direkte til sagen og give beboerne en øget råderet?

Det kan jo gøres enkelt ved ændringer af lovgivningen om de almene boliger, og det kan jo i virkeligheden fuldstændig erstatte behovene for det arbejde, som regeringen har i gang med hensyn til planer om at sælge almene boliger, for så er det forslag jo åbenlyst overflødigt.

Når råderetten kan gennemføres uden salg, hvorfor skal beboerne så plages med den trussel om udstykning af deres boliger?

Kl. 13.10

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Der er ikke tale om at plage nogen med en trussel; der er tale om at give et tilbud, som man selv kan bestemme om man vil gøre brug af. Det, regeringen går ind for, er jo netop valgfrihed, det er større frihed. Jeg ved godt, at for hr. Keld Albrechtsen er begrebet frihed fremmed, dette at give lejerne flere muligheder er fremmed for hr. Keld Albrechtsen.

Men derfor hilser jeg med så meget større glæde hr. Keld Albrechtsens tanke om, at man inden for de eksisterende rammer kunne give lejerne visse muligheder for større råderet over deres egen lejlighed. Det var det, jeg tillod mig at kalde en sympatisk tanke, som jeg ikke har afvist i dag.

Jeg siger bare, at regeringen faktisk har nogle mere vidtgående tanker, og hr. Keld Albrechtsens idé kolliderer jo ikke med regeringens tanker.

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen så vil jeg godt spørge statsministeren: Hvis vi nu står i den situation, at vi kan være enige – jeg springer lidt over statsministerens mere polemiske bemærkninger om, hvem der forstår sig på frihed og sådan noget, lad os tage den mere overordnede diskussion en anden dag – om, at der her og nu er behov for, at lejerne, dvs. de beboere, der nu engang er i de almene boliger, får en øget råderet, så spørger jeg statsministeren: Når vi kan være enige om det og måske endda få et bredt flertal i Folketinget, måske vil endda alle partier gå med til det, hvis Venstre vil, for jeg tror, man kan regne med, at Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten og De Radikale osv. også vil, hvorfor skal man så fortsæt-

te med den fuldstændig overflødige plan om at udstykke og sælge boligerne? Så har man jo sikret den større rådighed, som beboerne ønsker over deres lejligheder, endda på en sådan måde, at de, der ikke har råd til at købe en ejerbolig, også kan være med.

Så må det da være nok for statsministeren. Og så får vi ikke denne blodige strid om dette forslag om tvangsudstyknig af almene boliger.

Formanden:

Det var hr. Keld Albrechtsens sidste spørgsmål i den her omgang.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Der bliver ikke tale om noget forslag om tvangsudstyknig af almennyttige boliger; der bliver tale om et tilbud til beboerne, som de kan gøre brug af eller lade være med at gøre brug af. Og formålet med det er netop at skaffe nogle penge, som kan bruges til nybyggeri af udlejningsboliger, fordi der er brug for flere gode almennyttige udlejningsboliger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 98

Lotte Bundsgaard (S):

Nu er statsministeren jo chef for hele regeringen. Derfor vil jeg godt høre statsministeren, om det er økonomiministeren eller finansministeren, der har ret, når de beskæftiger sig med økonomisk politik.

Jeg er nemlig blevet en lille smule forvirret. I sidste uge sagde økonomiministeren i spørgetiden, at når der skal være mere til privat konsum, betyder det, at der bliver mindre til offentligt konsum. Altså sagt på godt dansk: Lavere skat eller skattestoppet betyder færre penge til velfærd.

Finansministeren skriver derimod i et indlæg til mig i Fyens Stiftstidende den 4. april: »... at regeringen har »sagt stop« for den evindelige skruen på skatteskruen. Det kan lade sig gøre at holde sig fra den, samtidig med at der er plads til stigende serviceudgifter i landets kommuner.«

Hvem mener statsministeren har ret? Økonomiministeren, der ærligt erkender, at skattestop og skattelettelser betyder færre penge til velfærd, eller finansministeren, der siger, at skatte-

lættelser ikke betyder noget for fremtidens velfærd?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg tror, at spørgsmålet må være affødt af, at fru Lotte Bundsgaard ikke har forstået, hvad hun har hørt, og ikke har forstået, hvad hun har læst. Begge ministre har jo udtalt sig i overensstemmelse med sandheden, som er, at hvis man bruger nogle penge på at give en lettelse af beskatningen, ja, så er der selvfølgelig alt andet lige færre penge til offentligt forbrug, end der ellers ville have været. Det er det, økonomiministeren har udtalt sig om.

Det, finansministeren har udtalt sig om, er, at der under alle omstændigheder er plads til flere penge til offentligt forbrug. For samtidig med, at vi giver en lettelse af beskatningen af arbejdsindkomst, er der fortsat en vækst i det offentlige forbrug.

Så der er både en skattelettelse og en vækst i det offentlige forbrug, og derfor har begge ministre ret.

Kl. 13.15

Lotte Bundsgaard (S):

Statsministeren er jo rimelig god til at svare udenom, men så kan jeg også spørge mere konkret: Hvor har regeringen tænkt sig at finde de 10,6 mia. kr., som man vil bruge til skattelettelser? For som økonomi- og erhvervsministeren jo siger, betyder flere penge til privatkonsum eller på godt dansk til skattelettelser færre penge til offentligt konsum eller til velfærd.

Vil regeringen tvinge kommunerne til at skære ned på velfærden? Vil regeringen skære ned på overførselsindkomster, eller vil regeringen, og det er måske det, jeg også frygter, sætte dansk økonomi ud på en glidebane?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg tror, at fru Lotte Bundsgaard kender tallene, men ellers skal jeg gerne gentage dem. Det er sådan, at fra 2003 og frem til 2010 er der faktisk plads til en realvækst i det offentlige forbrug på godt 16 mia. kr., samtidig med at der gives en skattelettelse med en samlet ramme på lidt over 10 mia. kr.

Når det kan lade sig gøre, er det jo, fordi der er et økonomisk råderum. Derfor er vi altså i den situation, at efter de fremskrivninger, der er lavet for dansk økonomi, er der plads til en vækst i det offentlige forbrug næste år på 0,7 pct.

og derefter på 0,5 pct. om året. Det giver altså i alt en vækst i det offentlige forbrug på 4,5 pct. frem til 2010, og det er det, der svarer til godt 16 mia. kr., og 16 mia. kr. i vækst i offentligt forbrug rækker altså til ganske meget.

Sandy Brinck (S):

Jeg må indrømme, at jeg synes, det er økonomi- og erhvervsministeren, der taler sund fornuft i den her sag, når økonomi- og erhvervsministeren i salen i sidste uge sagde, at når man skal give penge ud et sted, må man selvfølgelig tage dem fra et andet sted.

Med hensyn til det med, at der stadig væk er plads til vækst, har vi jo også her i Folketingets spørgetid fået den erkendelse fra socialministeren, som alle andre end regeringen har, at behovet stiger mere end den vækst, regeringen tillader. Lad mig bare nævne ældreområdet som et sted. Vi har en øget vækst i den ældre del af befolkningen, og derfor skal der selvfølgelig også være flere penge.

Til sidst vil jeg bede statsministeren om at erkende, at regeringen har sat vækstraten på det offentlige forbrug ned, efter man kom med sit skattereformudspil.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det, fru Sandy Brinck siger her, viser jo, at fru Sandy Brinck ikke er i stand til at tænke dynamisk, men tænker meget bagudrettet, tænker meget statisk, ikke tænker på, at man kan sætte ting i gang i samfundet, som gør, at man faktisk kan få flere penge til rådighed til f.eks. at forbedre velfærdsservicen.

Som jeg sagde før, svarer de 4,5 pct. i vækst i offentligt forbrug, der er frem til 2010, til godt 16 mia. kr. Deraf går cirka halvdelen til at opfylde det behov, der kommer som følge af, at der bliver flere ældre og andre ting. Resten, altså den anden halvdel, går til at kunne lave en vis forbedring af standarderne. Så det, fru Sandy Brinck siger, passer ganske enkelt ikke.

Det er rigtigt, at der bliver flere ældre i de kommende år, men til gengæld bliver der færre børn i den alder, hvor de skal passes. Det vil sige, at der på nogle områder er stigende behov, og på andre områder er der faldende behov.

Det, der er den politiske opgave, er jo at sørge for omprioriteringer, så de kommer hen til de steder, hvor der er øget behov, og væk fra de steder, hvor der er faldende behov. Se, det er dynamisk tænkning.

Lotte Bundsgaard (S):

Jeg synes, det er lidt synd, at statsministeren står og modsiger de tal, som regeringen selv er kommet med. Det kan godt være, at der bliver flere ældre og færre børn i pasningsalderen, men der bliver jo flere i skolealderen. Regeringen har selv i en rapport slået fast, at den demografiske udvikling kræver et større udgiftspres, altså at man har brug for en større udgiftsstigning.

Jeg kunne godt tænke mig, at statsministeren nogle gange kom ud i kommunerne og så, hvordan man skærer ned på skoler, på ældreområdet, på børnepasning. Og jeg vil høre, om statsministeren selv synes, at han lever op til sine valglofter.

Så vil jeg godt sige, at når statsministeren karakteriserer fru Sandy Brinck som en, der ikke tænker statisk, kommer jeg til at tænke på en tidligere Venstremand, nemlig hr. Peter Brixtofte, som gang på gang sagde, at man kunne få økonomien til at holde, hvis man blot tænkte statisk.

Jeg vil godt råde regeringen til ikke at gentage den succes, som man har haft i Farum, ved at tro på, at man ved at give skattelettelse får pengene ind igen. Man kommer til at skære ned, eller man kommer til at få dansk økonomi ud på et vildspor. Det ønsker vi ikke.

Kl. 13.20

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg må sige til fru Lotte Bundsgaard, at jeg på intet tidspunkt har anbefalet, at man skulle tænke statisk, som fru Lotte Bundsgaard kom til at sige, tværtimod. Jeg vil netop have, at man skal tænke dynamisk, f.eks. når det gælder udviklingen i de offentlige opgaver.

Jeg tror, at fru Lotte Bundsgaard skal gå hjem og læse på tallene, specielt når fru Lotte Bundsgaard hævder, at der frem til 2010 kommer en stigning i antallet af skolebørn. Det passer ikke. Hvis vi tager antallet af børn fra 7 til 14 år, som er børnene i den skolepligtige alder, er tallet stort set uændret. Der er en lillebitte stigning, men det er stort set uændret i den her periode, hvorimod der bliver færre børn fra 0 til 6 år, altså dem, der skal passes. Så bliver der flere ældre. Men i gruppen af de ældste ældre kommer der stort set ikke nogen stigning. Det er stort set det samme antal som i dag.

Det er jo alle sådan nogle tal, man må tage i betragtning og sige, at den politiske opgave er at flytte ressourcer derhen, hvor der er voksende behov, og væk derfra, hvor der faldende behov.

Se, det er den dynamiske tænkning, som jeg anbefaler.

Formanden:

Et sidste spørgsmål til fru Lotte Bundsgaard.

Lotte Bundsgaard (S):

Statsministeren må undskylde, at jeg kom til at bruge et forkert ord.

Jeg kunne godt tænke mig at tage lidt fat i det her med de dynamiske effekter. Hvad mener statsministeren med dynamiske effekter? Jeg kan huske, at finansministeren på et pressemøde sammenlignede den kommunale sektor med udviklingen i mobiltelefonbranchen. Betyder det, at hjemmehjelperne skal løbe meget hurtigere for at opnå de her dynamiske effekter? Eller hvad betyder de dynamiske effekter, når statsministeren bruger de ord?

Jeg synes egentlig, at regeringen burde stå ved sin politik. De Konservative gør det jo så flot og siger, at hvis vi skal have skattelettelse, betyder det, at man skal skære ned på overførselsindkomster eller på velfærden eller på børnechecken, eller hvad ved jeg.

Jeg synes ikke, det er særlig klart, hvad regeringen vil. Man skaber sig et eller andet råderum, hvor ingen rigtigt ved, hvor de 10,6 mia. kr. i skattelettelse kommer fra. Men vi, der færdes rundt omkring, hvor mennesker færdes, kan se, hvad det betyder, nemlig at der bliver skåret ned på ældreområdet, at der bliver skåret ned på vores børns pasning osv.

Det var altså ikke det, statsministeren sagde under valgkampen at han ville gøre.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har ikke talt om dynamiske effekter. Jeg har anbefalet, at man tænker dynamisk, det vil sige, at man tager sig sin politiske opgave alvorligt og fører penge derhen, hvor behovene vokser, og fjerner dem derfra, hvor de falder. Det er opgaven.

Lad mig så understrege over for fru Lotte Bundsgaard, at frem til år 2010, som er den periode, vi betragter her, bliver der faktisk flere penge til offentligt forbrug. Der kommer en realvækst på 4,5 pct. i rigtige penge, renset for inflation. Det svarer til godt 16 mia. kr., hvoraf halvdelen går til at dække, at der faktisk bliver flere ældre m.v. Den anden halvdel går til, at man også kan lave en beskedent forbedring af kvaliteten af visse velfærdsydelse.

Så det, fru Lotte Bundsgaard står og siger, passer simpelt hen bare ikke. Jeg tror, at fru Lotte Bundsgaard skal gå hjem og læse på tallene.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 99

Morten Bødskov (S):

Her i weekenden var der i dagbladet Politiken forlydende om, at et fremmed lands efterretningstjeneste skulle være indblandet i den krigsforbrydermistænkte tidligere irakiske hærchefs forsvinden fra Danmark.

Det er jo meget, meget foruroligende oplysninger, hvis sådan et rygte skulle have en gran af sandhed i sig. Derfor vil jeg gerne spørge statsministeren, om statsministeren i mellemtiden har foretaget sig noget for at få disse her meget alvorlige og foruroligende forlydender enten af eller bekræftet.

I det her tilfælde kunne det jo have drejet sig om en direkte henvendelse til den amerikanske præsident, da der var forlydende om, at det skulle være den amerikanske efterretningstjeneste CIA, der var indblandet i den krigsforbrydermistænkte tidligere irakiske hærchefs forsvinden ud af landet.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, det har jeg ikke. Den sag ligger godt, hvor den ligger. Det er således, at justitsministeren har rettet en henvendelse til de amerikanske myndigheder, og mig bekendt er der ikke modtaget svar på den henvendelse. Nu afventer vi det svar, før der er noget som helst grundlag for at foretage sig videre.

Morten Bødskov (S):

Jeg går selvfølgelig ud fra, at statsministeren læser aviser. Hvis han gør det, kunne han den 4. april, da denne her diskussion også var oppe, læse, at den amerikanske ambassadør rent faktisk har tilkendegivet, at amerikanerne ikke kender noget til den her pågældende person.

Det, der undrer mig, er, at statsministeren igen og igen og igen bliver ved med at kaste det videre til sin justitsminister og dennes apparat. Der er meget, der tyder på, at den sag må håndteres på allerhøjeste niveau.

Kl. 13.25

Det er en ganske alvorlig sag. Vi har en mand til at sidde her i landet, som er mistænkt for me-

get alvorlige krigsforbrydelser, og når ambassaden udtaler, at de ikke kender noget til ham og ikke kender noget til hans forsvinden, må statsministeren på den baggrund tage sagen i egen hånd for at få enten af- eller bekræftet forlydender om, at den amerikanske efterretningstjeneste CIA skulle være indblandet i hans forsvinden.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu sagde hr. Morten Bødskov, at vi har en mand til at sidde her i landet. Det har vi jo altså ikke for tiden i hvert fald.

Jeg tror, at hr. Morten Bødskovs spørgsmål må bero på, at han kun er kommet til side 1 i det brev, der er sendt til den amerikanske ambassade, for på side 2 fremgår det klart og tydeligt, at ambassaden anmodes om at indhente oplysninger fra relevante myndigheder, og med al respekt er det jo altså ikke kun ambassaden. Det afventer vi nu at få et svar på, før vi foretager os videre.

Formanden:

Fru Sandy Brinck som medspørger.

Sandy Brinck (S):

Det, der får mig til at reagere, er, at statsministeren bruger vendingen relevante myndigheder. Nu har jeg brugt to onsdage i denne Folketings-sal på at få at vide af statsministeren i vores eget land, hvem der er relevante myndigheder i den her sag. Det kunne jo være, at den amerikanske ambassade havde samme problem som statsministeren med at finde ud af, hvad relevante myndigheder er for en størrelse.

Må jeg så ikke spørge statsministeren, om statsministeren er enig i – det er dog noget, man kan forholde sig til politisk – at hvis den krigsforbrydermistænkte tidligere irakiske hærchef befinder sig i områder, som i dag er kontrolleret af USA, statsministerens allierede, bør han prompte udleveres til Danmark.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hærchefen er efterlyst internationalt, og i det ligger jo, at vi vil forsøge at få ham hertil, hvis vi kan.

Søren Søndergaard (EL):

Hvordan kan det være, at det virker, som om statsministeren ikke er rigtig interesseret i at få den her sag opklaret?

Jeg synes jo, at det ville være så enkelt. Statsministeren er jo blevet gode venner med USA's præsident, og enhver ved, at den amerikanske efterretningstjeneste hører under præsidenten i USA. Der er selvfølgelig ikke noget ministerium eller nogen andre, der udtaler sig om den sag til danske myndigheder. Det ville der heller ikke være i Danmark. Derfor er det en sag, der skal afgøres af præsidenten.

Derfor ville det være så enkelt, hvis statsministeren talte med præsidenten om det, når han alligevel taler med præsidenten, hvis statsministeren er interesseret. Det forstår jeg så at statsministeren ikke er, og det er derfor, jeg må spørge: Hvorfor er statsministeren dog ikke interesseret i at få denne her sag afklaret? Ved statsministeren noget, som vi andre ikke ved, eller hvad er årsagen?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg er godt klar over, at hr. Søren Søndergaard og andre mener, at det her er verdens vigtigste sag, men med al respekt kunne man forestille sig, at den amerikanske præsident måske havde andet at tænke på og måske slet ikke kender noget til eksistensen af en sådan irakisk hærchef.

Jeg kan kun gentage, hvad jeg allerede har sagt, nemlig at der er rettet en henvendelse fra den danske regering til de amerikanske myndigheder gennem den amerikanske ambassade, og der er sket en international efterlysning af hærchefen. Så regeringen har gjort, hvad den kan for at søge oplysninger om, hvor hærchefen er, og i efterlysningen ligger selvfølgelig også, at vi forsøger at få ham her til landet, hvis det kan lade sig gøre.

Morten Bødskov (S):

Jeg synes ærlig talt, at den måde, som statsministeren forsøger at forklejne denne her sags betydning på, er meget foruroligende.

Der er godt nok ikke længere tale om en person, som er i Danmark. Det er rigtigt. Hvorfor han ikke er i Danmark er stadig et åbent spørgsmål og burde være et meget åbent spørgsmål internt i regeringen.

Der er tale om en person, som er krigsforbrydermistænkt i Danmark. Det er ikke en sag, som man på denne her måde bør forklejne. Jeg mener, at det er ganske foruroligende, at statsministeren bevæger sig ind på det. Det er jo ikke en cykeltyv, vi har med at gøre. Det er en person, som er krigsforbrydermistænkt.

Det kunne være interessant at få at vide, om statsministeren på noget tidspunkt har tænkt sig at involvere sig i denne her sag, når sagen for det første har det alvorlige omfang, den har. For det andet: Hvad er det for relevante myndigheder, statsministeren gerne vil have på banen i denne sag, inden han foretager sig noget?

Det kunne være interessant at få et svar på de to spørgsmål i denne meget alvorlige sag.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Med hensyn til de spørgsmål kan jeg ikke føje noget til det, jeg allerede har sagt.

Så må jeg sige, at jeg meget påskønner den interesse, der pludselig er opstået fra medlemmer af den socialdemokratiske folketingsgruppe, når det gælder hærchefens skæbne.

Kl. 13.30

Det spørgsmål, man også kunne stille, er, hvorledes hærchefen overhovedet kom til Danmark i sin tid. Jeg tror, det var i 1999, at hærchefen pludselig dukkede op. Hvordan kom han egentlig ind i landet, og hvad skete der egentlig under den socialdemokratiske regering, når det gælder hærchefen? Der skete jo ingenting. Det var først, da vi fik en ny regering, at der blev tilvejebragt et grundlag, som gav mulighed for skærpede regler vedrørende personer på tålt ophold, der, som i den her sag, også er under undersøgelse for påstande om deltagelse i krigsforbrydelser. Det var først, da der kom en ny regering, at der blev tilvejebragt et lovgrundlag for en skærpet holdning.

Nu kan jeg ikke stille spørgsmål i henhold til forretningsordenen, men det er sådan nogle spørgsmål, man sidder tilbage med, når man tirsdag efter tirsdag oplever denne pludseligt opståede interesse fra socialdemokratiske medlemmer af Folketinget.

Lotte Bundsgaard (S):

Statsministeren siger først, at han ikke vil svare på spørgsmålene, og så kommer han ellers med en hel masse holdninger til, hvad den tidligere regering skulle have gjort.

Først vil jeg sige, at det nu altså var den tidligere regering, der passede rimelig godt på hærchefen, og den nuværende regering, der lod ham smutte ud på en rygepause, og så er han pist væk fra os alle sammen.

Jeg kan ikke forstå, hvorfor statsministeren ikke vil svare, når både fru Sandy Brinck og hr. Morten Bødskov spørger, hvorfor statsministeren forklejner hærchefens forsvinden, som han

gør, og hvilke relevante myndigheder, statsministeren taler om, når han taler om relevante myndigheder. Jeg synes, det ville klæde statsministeren at svare på det her i stedet for at lege sådan en omgang æh, bæh, buh, hvad gjorde socialdemokraterne selv i sin tid. Statsministeren bedes svare på spørgsmålene.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det har jeg gjort i flere omgange, men lad mig bare gentage, at regeringen ved justitsministeren har sendt henvendelse til de amerikanske myndigheder om, hvorvidt de kan kaste lys over den her sag i betragtning af den medieomtale, der har været. Der er ikke modtaget svar på den henvendelse, og det afventer vi, og før er der ikke grundlag for at foretage sig videre.

Nu siger fru Lotte Bundsgaard så, at der blev passet godt på hærchefen under den tidligere regering. Ja, i store dele af den tid, den irakiske hærchef opholdt sig i landet, var de dengang ansvarlige myndigheder slet ikke klar over, at hærchefen var her, eller hvad han eventuelt kom under mistanke for. Så man kan godt diskutere, hvor meget der egentlig blev gjort under den tidligere regering.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Der er tre hovedspørgere til justitsministeren: Hr. Søren Søndergaard, fru Elisabeth Arnold og hr. Frode Sørensen.

Spm. nr. US 100

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil bare spørge justitsministeren om hendes evaluering af den udtalelse, hun kom med i Folketinget den 26. marts, hvor hun i forbindelse med denne her vidt berømte hærchefsag sagde: Jeg er meget glad for, at man straks udsendte en efterlysning af hærchefen både via SIS og via Interpol.

Jeg vil bare høre om ministerens evaluering af de udtalelser til Folketinget på det tidspunkt.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Som jeg allerede har tilkendegivet med hensyn til de oplysninger, jeg i første omgang havde, hvor jeg selvfølgelig forventede, at man prompte havde sikret sig, at de relevante myndigheder var orienteret, og at man også havde iværksat et

øget beredskab f.eks. ved grænserne, viste det sig desværre, at der ikke var tale om en umiddelbar reaktion, men om en reaktionstid, der efter min opfattelse er ganske utilfredsstillende.

Det først at informere de relevante myndigheder om at give besked til lufthavne og grænseovergange efter 5 timer er ganske enkelt for lang tid, og derfor har jeg bedt de myndigheder, der tager sig af det praktiske i det daglige, om at udarbejde nye retningslinjer, så vi får sikkerhed for, at der bliver strammet op på de procedurer.

Det betyder så også i besvarelse af hr. Søren Søndergaards spørgsmål, at jeg i den evaluering har måttet konstatere, at tingene ganske enkelt ikke fungerer tilfredsstillende, og det skal der rettes op på, og det er der blevet givet besked på, og det er man i gang med.

Jeg må blankt erkende, at det kom som lidt af en overraskelse for mig personlig, for efter hele sagen omkring Sakajev, hvor der var store diskussioner om, hvor hurtigt og med hvilken rettidig omhu myndighederne skulle reagere, havde jeg forventet, at man også reagerede ganske prompte i denne her sag.

Naturligvis er der betingelser, for så vidt angår internationale efterlysninger, der skal overholdes, men det er f.eks. at sørge for at varsko både ved grænseovergange og lufthavne; det er ikke noget, der behøver at tage mange timer, det kan gøres prompte.

Kl. 13.35

Søren Søndergaard (EL):

Jamen jeg har fuld forståelse for, at ministeren er kommet ud for mange overraskelser i denne her sag. Det gjorde den tidligere regering også, da den lige pludselig opdagede, at både justitsministeren og chefen for PET var blevet forholdt oplysninger om, at denne her person var i landet, af kilder i den danske efterretningstjeneste. Så jeg forstår fuldt ud, at justitsministeren føler sig overrasket.

Men mit opfølgende spørgsmål går på – da jeg forstår, at ministeren erkender, at det var forkerte oplysninger, hun gav Folketinget, hende selv uafvidende selvfølgelig – hvem der var ansvarlig for, at ministeren kom ned og gav Folketinget forkerte oplysninger. Der må være nogle, der har briefet ministeren, sådan at ministeren går herved i Folketinget og, uden at det er gjort bevidst selvfølgelig, giver nogle forkerte oplysninger. Derfor er spørgsmålet i al sin enkelthed: Hvem var ansvarlig for, at ministeren den dag

gav Folketinget forkerte oplysninger og ikke var vidende om sagens rette sammenhæng?

Justitsministeren (Lene Espersen):

I forbindelse med besvarelse af spørgsmål, hvor der er udfærdiget talepunkter, er der jo flere forskellige mennesker involveret i det, og jeg må blankt erkende over for hr. Søren Søndergaard, at jeg ikke her i dag på stående fod kan sige præcist, hvilke personer der var involveret i indhentningen af informationer angående det spørgsmål. Jeg vil dog meget gerne på et senere tidspunkt i en skriftlig besvarelse vende tilbage og redegøre over for hr. Søren Søndergaard for, præcis hvem der har været involveret i de informationer, vi havde omkring forløbet om mandagen, hvor hærchefen forsvandt, og hvad den ene og den anden myndighed foretog sig. Jeg har ganske enkelt ikke mulighed for at besvare det i dag, og det håber jeg at hr. Søren Søndergaard har forståelse for.

Formanden:

Fru Sandy Brinck som medspørger.

Sandy Brinck (S):

Jamen jeg synes, at det her på alle måder stiller det, som ministeren siger her i salen, i et skidt lys.

Når ministeren siger, at hun havde forventet, at der straks skete noget og nu må erkende, at de oplysninger var forkerte, så undrer det mig lidt, at ministeren ikke har spurgt til, hvordan virkeligheden ser ud, inden man går i salen og giver Folketinget et billede af en virkelighed, som så viser sig ikke at være sandt.

Men ministeren var selv inde på, at det her jo er anden gang, regeringen har mulighed for at bidrage til en international retsorden, først Sakajev og nu den tidligere irakiske hærchef. Hvor mange gange vil ministeren lægge ryg til det rod, der åbenbart er i ministerens ministerium, når det gælder de her meget alvorlige sager, og hvor Danmark i høj grad har et ansvar over for det omkringliggende verdenssamfund?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg kan sige omkring hele forløbet, at det naturligvis altid er nogle, der kan blive klogere, og når det gælder hele spørgsmålet om, hvorfor myndighederne troede, at den anden myndighed allerede var i gang med at sørge for, at de relevante efterlysninger kom ud i den rigtige kreds, så skyldes det jo nok først og fremmest

dårlig kommunikation mellem de berørte myndigheder. Men som sagt, det bliver der rettet op på.

Der sker naturligvis det i mange af livets forhold og sager, at der indimellem er myndigheder, som ikke i tilstrækkelig grad efterlever og sikrer sig, at de ting, der skal føres ud i livet, rent faktisk bliver ført ud i livet. De fejltagelser kan vi jo alle sammen begå. Som sagt mener jeg, at det er stærkt utilfredsstillende, og jeg håber på, at vi med de nye tiltag én gang for alle har fået rettet op på de forhold. Det er bestemt det, der er regeringens intention.

For så vidt angår fru Sandy Brincks overordnede spørgsmål, må jeg sige, at jeg faktisk synes, at Sakajevsagen har vist, at tingene fungerer ganske fremragende i Danmark, at vi lever op til de forpligtelser, man har, om internationalt at sikre, at retssikkerheden og de forventninger, man har til en retsstat, også bliver overholdt. I Sakajevsagen var der jo tale om, at det var Justitsministeriet og ikke andre myndigheder, hverken politiet i København eller Rigsadvokaten, der blev involveret i den endelige afgørelse. Det var et ansvar og en beslutning, der blev truffet på Slotsholmen, fuldstændig i overensstemmelse med reglerne.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg har selvfølgelig forståelse for, at ministeren ikke her kan stå og sige, hvilke personer – jeg ved heller ikke, om det vil være relevant, at ministeren gør det – der er ansvarlige for, at ministeren gav forkerte oplysninger til Folketinget. Men jeg takker for tilsagnet om, at ministeren vil give en skriftlig besvarelse af, at i hvert fald de personer er fundet, som var ansvarlige for, at ministeren gav forkerte oplysninger.

Kl. 13.40

Mit opfølgende spørgsmål på det er så: Hvilke konsekvenser vil ministeren drage af det? Selvfølgelig er det meget interessant, at ministeren har gjort nogle ting med hensyn til fremtiden. Og man kan måske synes, at det er en lille smule underligt, at man skal fortælle folk i politiet, at de ikke skal vente 5 timer med at udsende en efterlysning af en person, der er anklaget for at have myrdet tusindvis af mennesker, men okay, hvis det er nødvendigt at fortælle dem det, må man jo gøre det.

Men hvad vil ministeren gøre i forhold til de personer, som er ansvarlige for, at ministeren er kommet herved i salen og har givet Folketinget

lodret forkerte oplysninger? Det kunne jeg godt tænke mig at få belyst.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Vi har bedt de berørte myndigheder om en redegørelse for forløbet for at få et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag. Også for at finde ud af, hvad det præcis var, der gik galt. Hvad var årsagen til, at Statsadvokaten på den ene side mente, at der nu var blevet givet besked videre til politiet, mens politiet på den anden side sad og afventede nogle ting, som Statsadvokaten ikke vidste, og hvad der eller har stået om sagen i avisen?

Der har vi simpelt hen bedt om en redegørelse for forløbet; det mener jeg er den rigtige måde at gribe det an på. Jeg er enig med Søren Søndergaard i punkt 1, at man selvfølgelig skal se fremad og se på, om sager som denne kan lære os, at der er nogle ting, der kan forbedres. Hvis der så er plads til forbedringer, skal de gennemføres, så hurtigt som det er muligt.

Man kan selvfølgelig også punkt 2: vende blikket bagud og se på, om der er andre ting i forløbet, som giver anledning til overvejelser. Nu har vi bedt om en redegørelse for forløbet, hvilket også kan ligge til grund for, at vi får et bedre overblik over, hvorfor sagen gik, som den gik.

Ole Stavad (S):

Jeg undrer mig lidt over den første besvarelse, som justitsministeren gav Folketinget.

Jeg kan godt forstå, at man får nogle oplysninger, som man selvfølgelig må fæste lid til. Dem giver man videre til Folketinget. Så er det selvfølgelig ubehageligt efterfølgende at opleve, at de ikke har været korrekte.

Men det, jeg ikke forstår på ministerens besvarelse, er, at hun derefter giver udtryk for, at hun ikke på nuværende tidspunkt ved, hvem der bærer ansvaret for de forkerte oplysninger til ministeren. Noget af det mest alvorlige, en minister efter min opfattelse kan blive udsat for, er, at en minister bliver sendt i byen med lodret forkerte oplysninger, og endda oplysninger, der helt præcist skulle gives til Folketinget.

Derfor sidder jeg tilbage med en bekymring om, om der ikke er fulgt ordentligt op. Her, meget lang tid efter at de forkerte oplysninger er givet, giver justitsministeren udtryk for, at hun ikke ved, hvem det var. Jeg forlanger ingen navne, men jeg forlanger at vide, om ministeren virkelig ikke på nuværende tidspunkt har fulgt op

på de konkrete personer, der har givet forkerte oplysninger, der er viderebragt i Folketinget.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Som jeg allerede har svaret hr. Søren Søndergaard, har jeg bedt om en redegørelse for sagens forløb, og det er jo for at få et fuldstændigt overblik over, hvordan det kunne gå så galt, at myndighederne kunne kommunikere så dårligt med hinanden.

Så synes jeg, at hr. Ole Stavad har en tendens til næsten helt at overdramatisere sagen. Nu erindrings jeg ikke den fuldstændige ordlyd af den besvarelse, jeg gav her i Folketinget, men det var min opfattelse, at man havde igangsat de nødvendige procedurer med det samme.

Nu viser det sig efterfølgende, at der har været noget rod undervejs, og det er ganske utilfredsstillende, at der kan gå timer, før man f.eks. får givet besked til lufthavnene. Derfor har vi også bedt om en redegørelse.

Men jeg synes, at hr. Ole Stavad overdramatiserer sagen ganske meget ved at begynde at tale om »bevidst« og »nærmest vildlede« i min besvarelse af Folketinget. Den opfattelse, jeg havde af sagen, var, at de berørte myndigheder var gået i fuld gang med det, de skulle. Men det er naturligvis klart, at redegørelsen nu vil vise, om der er yderligere initiativer, der skal tages omkring det videre forløb.

I fremtiden vil jeg meget gerne have, at tingene fungerer på en helt anderledes tilfredsstillende måde, og det betyder bl.a., at til grænseovergange, lufthavne og andre steder, hvor der ikke er internationale regler og andet, der står til hinder for en hurtig informationsgivning, vil informationen falde prompte.

Formanden:

Hr. Peter Skaarup som medspørger.

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti er vi af den opfattelse, at det er meget uheldigt, at hærchefen overhovedet nogen sinde kom ind i landet under den tidligere regering, og at der i allerhøjeste grad var rod i tingene under den tidligere regering på det her område med hensyn til tålt ophold.

Kl. 13.45

Så er det selvfølgelig også uheldigt, at når så den nye regering sikrer sig, at der, i hvert fald til en vis grad, bliver taget hånd om de nye problemer, og man indleder efterforskningen mod hærchefen, at han så under efterforskningen af

de meget alvorlige forbrydelser, han muligvis står bag, forsvinder. I den forbindelse er vi da i Dansk Folkeparti meget kritisk indstillet over for, hvis Folketinget bliver forsynet med forkerte oplysninger om, at eftersøgningen og efterlysningen er sket meget hurtigt.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren: Hvor mener ministeren selv, at ansvaret kan placeres? Hvilke muligheder har ministeren for, når redegørelsen er kommet, at placere et ansvar? Hvilke sanktioner mener ministeren, man kan tage i anvendelse som minister over for de relevante myndigheder?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Da jeg endnu ikke har modtaget redegørelsen for dette forløb, er det jo vanskeligt for mig at udtale mig præcist om, hvor fejlkommunikationen stammer fra. Men det er naturligvis klart, at når redegørelsen foreligger, så må man vurdere sagen. Det er mig bare ikke muligt på nuværende tidspunkt, da jeg ikke har præcist kendskab til, hvad der er foregået i løbet af de 5 timer, fra man blev bekendt med, at hærchefen var forsvundet, til der rent faktisk, om man så må sige, blev sat de ting i gang, som man forventede fra starten.

Til hr. Peter Skaarup: Det er klart, at vi jo så må afvente, at redegørelsen vil give et svar på, hvorfor myndighederne talte så dårligt med hinanden. Jeg er selvfølgelig optaget af, at vi finder ud af, præcis hvor det var, at kikset skete, men jeg er så sandelig allermest optaget af, at man får rettet op på de systemfejl, der åbenbart er. Der kan altid være menneskelige fejl. Det kan man ikke gøre noget ved. Men hvis der er systemfejl, så skal der rettes op på dem for eftertiden, og jeg påtager mig naturligvis ansvaret for, at de initiativer bliver sat i gang.

Formanden:

Hr. Søren Søndergaard for et sidste spørgsmål.

Søren Søndergaard (EL):

Til hjælp for ministerens hukommelse skal jeg bare lige citere, hvad ministeren sagde. Hun sagde: Jeg er meget glad for, at man straks udsendte en efterlysning af hærchefen både via SIS og via Interpol. Så kan man selvfølgelig være lidt uenig i sagens alvor. Jeg tror, at hvis en morder var flygtet fra Vestre Fængsel, og der var gået 5 timer, før man havde eftersøgt vedkommende, og den nuværende justitsminister havde været i opposition, så tror jeg, hun havde krævet den sid-

dende justitsministers hoved på et fad. Det tror jeg faktisk.

O.k., nu er denne her mand ikke beskyldt for at slå én ihjel, han er beskyldt for at slå tusindvis af mennesker ihjel, så det kan være, at sagen så er lidt mindre alvorlig.

Men det, jeg vil spørge om og hæfte mig ved, er, at ministeren hele tiden snakker om den redegørelse, man har bedt om uden for huset, for så vidt jeg forstår, omfatter den redegørelse ikke Justitsministeriet selv. Vil det sige, at ministeren allerede inde i huset, inde i Justitsministeriet, har igangsat en undersøgelse og her og nu klart kan sige, at ingen i Justitsministeriet havde ansvar for, at justitsministeren gik i salen og fremkom med lodret forkerte oplysninger til Folketinget?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil godt indlede med at sige, at jeg er fuldstændig enig med hr. Søren Søndergaard i de principielle aspekter i denne her sag. Jeg ser på det her med meget stor alvor. Hr. Søren Søndergaard sammenlignede det med en person, der er flygtet fra fængslet, og hvor der skal igangsættes en eftersøgning.

Det kan man naturligvis også, men jeg ser sådan set næsten med større alvor på denne her sag, fordi jeg har syntes, det var ekstremt væsentligt nu, hvor vi fik nedsat det nye statsadvokatur for særlige internationale straffesager, at vi udadtil fortalte resten af verden, at krigsforbrydelser altså er noget, vi i Danmark tager meget alvorligt.

Nu er den pågældende person altså ikke dømt for krigsforbrydelser. Man er i gang med at efterforske sagen og undersøge, om der kan rejses tiltale, men det er jo det, der er så stærkt, stærkt, stærkt beklageligt, og det vil jeg bare gerne understrege over for hr. Søren Søndergaard. For så vidt angår hændelsesforløbet, ikke kun uden for huset, men så sandelig også de interne forhold i Justitsministeriet, er det helt naturligt, at det selvfølgelig også skal indgå. Når en minister får leveret materialer og talepapir, så er det jo tit i et samspil med både informationer udefra og indefra i huset, og der vil jeg naturligvis i det samlede forløb også tage hensyn til de ting, der er indefra.

Det er ikke sådan, at der er nogen, der er helleglige i denne her sag, og som ikke vil blive berørt. Vi vil selvfølgelig undersøge, hvordan kikset er sket. Men jeg må fastholde for så vidt angår spørgsmålet om det med de 5 timer, at der jo

først og fremmest er tale om en proces, der ikke har fungeret ordentligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 13.50

Formanden:

Hvis vi skal nå de næste tre anmeldte hovedspørgere, bliver der ikke plads til medspørgere.

Spm. nr. US 101

Elisabeth Arnold (RV):

Nu skal vi til noget helt andet. Det vil muligvis være en lettelse for justitsministeren, men vi fortsætter jo også i Retsudvalget med de videre diskussioner om det her problem.

Jeg vil gerne spørge til noget helt andet, til en af justitsministerens gamle mærkesager, nemlig stemmeret til udedanskere.

Dengang ministeren var en omkringfarende og meget aktiv oppositionspolitiker, satte hun et arbejde i gang for at få udvidet stemmeretten for danskere, som var flyttet til udlandet for en kortere periode. Det kom også ind i regeringsgrundlaget, at man gerne vil have udvidet valgetten til alle danskere, som rejser ud, i hvert fald til 12 år mod nu 4 år. Og man skulle også kigge på selve personkredsen. Den skulle selvfølgelig udvides til at rumme mange flere end nu.

Så jeg vil gerne spørge nu, 1½ år efter at regeringen er tiltrådt: Hvornår kan vi vente at se resultater af det arbejde?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Ja, lige præcis stemmeret til udlandsdanskere er jo noget, der ressortmæssigt henhører under indenrigs- og sundhedsministeren. Men jeg vil da gerne tilkendegive, fordi også Justitsministeriet har været involveret i arbejdet, at der har været et tværministerielt forberedende arbejde beskæftiget med at se på, hvordan stemmeretten kunne udvides til en større personkreds end den, der i dag har stemmeret til valg i Danmark.

Regeringen gør det jo ud fra den meget klare målsætning, at det virker lidt besynderligt, at vi i Danmark i takt med internationaliseringen og det, at folk tager arbejde i udlandet i længere tid, har et regelsæt, der er så gammeldags, at folk fortaber retten til at udøve deres demokratiske ret, at stemme til valgene, såfremt man siger ja til et arbejde uden for landets grænser.

Jeg medgiver fru Elisabeth Arnold, at den her sag har været under behandling i ganske lang tid. Regeringen er lige nu i færd med at foretage videre undersøgelser om sagen. Men som fru Elisabeth Arnold også er ganske godt bekendt med fra dengang, jeg var oppositionspolitiker og selv fremsatte et beslutningsforslag, har det hele tiden skullet være i overensstemmelse med grundloven. Og det, der er ved at blive undersøgt nu, er, hvor langt man kan gå inden for grundlovens rammer. Men det skal altså være inden for grundlovens rammer.

Elisabeth Arnold (RV):

Ja, det siger sig selv. Vi har alle sammen skrevet under på, at vi vil holde grundloven, så naturligvis skal det være inden for grundlovens rammer, alt andet ville jo være fuldstændig utænkeligt. Det er vel også derfor, ministeren har kyndige folk til at sidde i sit eget ministerium og også har kontakt med folk fra andre ministerier.

Men jeg vil gerne spørge lidt mere sådan rent detaljeret til, hvordan det arbejde forgår. Jeg har set, at der i begyndelsen af februar måned ville blive nedsat et udvalg, og jeg vil gerne høre, om det udvalg er i gang med arbejdet, eller om det blot var en erklæring om, at det ville blive nedsat.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Nu vil jeg sige, at selve det udvalg, der skal sidde og komme med gode input til, hvordan et forslag kan udfærdiges, hører under indenrigs- og sundhedsministerens område. Det er simpelt hen ikke ond vilje fra min side, for jeg kan bekræfte over for fru Elisabeth Arnold, at det er et tema, som levende interesserer mig. Men jeg er simpelt hen ikke i stand til i dag at redegøre for på indenrigs- og sundhedsministerens vegne, præcis hvor langt det er, og hvornår udvalget holder møde næste gang. Det kan jeg simpelt hen ikke svare på i dag i Folketingssalen, men det er jeg sikker på at indenrigs- og sundhedsministeren gerne svarer på; såfremt fru Elisabeth Arnold spørger.

Elisabeth Arnold (RV):

Det vil jeg naturligvis gøre. Men inden jeg gør det, vil jeg gerne lige citere fra et blad, der hedder *Nyt Fra Danmark*, som bliver sendt til alle udedanskere. I nummeret, der gælder for marts-april måned, står der, jeg citerer:

»På et regeringsmøde i februar blev det ... besluttet at sende hele spørgsmålet til granskning i

et ekspertudvalg. Der var endnu ikke ved redaktionens slutning udpeget medlemmer af udvalget. Dets kommissorium var heller ikke endeligt fastlagt.«

Jeg vil gerne spørge justitsministeren, om hun virkelig finder det tilfredsstillende, at et udvalg, man har besluttet nedsat i februar måned, end ikke har fået udpeget medlemmer eller fået fastlagt kommissorium?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige, at det er en sag, som optager os meget i regeringen. Vi bidrager så offensivt og aktivt, vi overhovedet kan, til, at det udvalgsarbejde kommer hurtigt i gang, og ikke mindst også, at udvalgsarbejdet bliver afsluttet så betids, at vi i næste folketingsamling kan fremlægge de nødvendige ændringer med henblik på, at der er flere mennesker, der tager ophold i udlandet, som kan bevare deres stemmeret.

Kl. 13.55

Jeg medgiver fru Elisabeth Arnold, at der har været tale om en ganske lang proces. Men som sagt har regeringen valgt at sige, at vi mener, det er væsentligt, at der også er folk udefra, som er kyndige på det her område, som bidrager med deres gode ideer til, hvor langt vi kan gå statsretligt uden at komme i konflikt med grundloven, men sådan, at personkredsen bliver udvidet sammenlignet med den personkreds, der er i dag.

Så svaret er altså, at processen er i gang, og at man forsøger at få gjort den færdig i løbet af 2003.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil bare være sikker på, at jeg ikke får nøjagtig de samme svar, som jeg nu har fået fra justitsministeren, når jeg spørger indenrigsministeren, nemlig at han så vil sige: Jamen altså, det må justitsministeren svare på, for det ved jeg ikke noget om.

Jeg vil bare gerne spørge, om justitsministeren har repræsentanter fra sit ministerium siddende i det udvalg, der skal undersøge dette forhold.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Det kan jeg bekræfte. Det ville være mærkeligt, at et udvalg, som er nedsat, og som bl.a. også vedrører ganske mange juridiske spørgsmål, ville være uden repræsentanter for Justitsministeriet. Så naturligvis vil der det.

Men jeg må fastholde, at såfremt der skal fremsættes forslag i Folketinget, så er det indenrigs- og sundhedsministeren, det hidrører under som ressortminister, og det må også fru Elisabeth Arnold have forståelse for.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Næste spørgsmål er til justitsministeren af hr. Frode Sørensen.

Spm. nr. US 102

Frode Sørensen (S):

Jeg skal forsøge at gøre det kort. Ifølge et Ritzau-telegram fra den 5. april er ventelisten til de danske fængsler nu på 4.100. Det vil sige, at vi med de 3.600 nuværende indsatte altså er nået frem til, at der er flere kriminelle på fri fod, end der er sat ind. Jeg vil gerne høre justitsministeren, hvordan det passer sammen med det, regeringen lovede før valget.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg deler fuldt ud hr. Frode Sørensens bekymringer om forholdene lige nu i kriminalforsorgen.

Socialdemokratiet og den socialdemokratiske justitsminister indgik jo i sin tid en flerårsaftale, hvori også de nuværende regeringspartier indgik, og det er korrekt, at man har oplevet en ganske eksplosiv udvikling i straffemassen inden for det sidste halvandet år, også mere end hvis man ser på historikken, som det normalt er kutyme.

Jeg vil gerne understrege, at det pres, der er på Kriminalforsorgens institutioner og pladser, altså ikke er en massiv påvirkning, som er afstedkommet af regeringens straffeskærpselspakke. Det var sådan set en belægningspåvirkning, der allerede fandt sted i forbindelse med den generelle udvikling.

Det er meget, meget bekymrende, men som de socialdemokratiske forligsordførere er bekendt med, har Kriminalforsorgen forsøgt at afhjælpe problemerne, således at vi får belægningsprocenten ned på de 92, som er vores måltal. Det har altså betydet, at ventekøen for nogle af de mennesker, som ikke er voldsdomte, og som man derfor kan vente med at kalde ind, desværre har været voksende i en periode.

Regeringen har forsøgt at håndtere problemet for 2003 – på trods af at det er forligsstof – ved at

tilføre 140 nye pladser, hvortil kommer 33 pladser i statsfængslet i Nyborg. Det er også Socialdemokratiets ordfører orienteret om. Men jeg deler hr. Frode Sørensens bekymring over, at udviklingen er gået i den her retning. Det stiller nye udfordringer til fremtidens kriminalforsorg.

Frode Sørensen (S):

Jeg vil gerne sige, at vi jo i Socialdemokratiet gang på gang har påpeget den her situation, og jeg må sige det sådan, at det jo i allerhøjeste grad må være ministerens ansvar, at der sker noget.

Nu siger ministeren, at der er 140 nye pladser stillet til rådighed, men når situationen fra januar 2002 er, at der var der 3.200, der var på fri fod, og nu er der 4.100, så mangler jeg altså et konkret svar fra ministeren på, hvad ministeren vil gøre ved det her og nu.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Nu er det jo sådan, at når man har et forlig, så er det alle politiske partiers opgave også at overholde forliget. Men regeringen tog jo det helt usædvanlige skridt, fordi vi ikke fandt, at det var politisk acceptabelt at se på den situation, som var ved at udvikle sig, at vi altså etablerede helt ekstraordinært ekstra pladser i 2003.

Kl. 14.00

Det er klart, at så må vi i forbindelse med den fremtidige situation for kriminalforsorgen se på, hvad man kan gøre for at afbøde de her virkninger, for hvad ingen af os ved, er jo, om den udvikling fortsætter, altså at strafmassen fortsætter med at være høj.

Det betyder, at den udvikling, som den tidligere socialdemokratiske regering satte i gang, hvor man nedlagde fængselspladser, bestemt ikke kan fortsætte, for så får man en længere og længere kø. Vi er faktisk i en situation, hvor vi må overveje, hvorvidt der er nok pladser. Ellers er alternativet jo desværre, at man må se på andre former for afsoning, sådan som man f.eks. har gjort med samfundstjeneste.

En ting er sikker: Køerne skal hævles ned, og de skal væk, men vi skal også have sikkerhed for, at der er ordentlige vilkår for de mennesker, der sidder i Kriminalforsorgens institutioner, og derfor skal belægningsgraden ned på 92 pct., som det er aftalt i forligskredsen.

Formanden:

Så er det hr. Frode Sørensen og *kun* hr. Frode Sørensen.

Frode Sørensen (S):

Vil det sige, at ministeren vil tage initiativer over for forligspartierne, fordi ministeren mener, at nu er smertegrænsen altså nået, og at vi får en diskussion om, hvorvidt det er nødvendigt med etablering af nye fængsler?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Der er månedlige møder i Justitsministeriet om den situation, og der er også for mange socialdemokratiske medlemmer af Folketinget, som indgår i forligskredsen, på månedsbasis i januar, februar, marts, april blevet redegjort for den udvikling, som der er inden for Kriminalforsorgens område, og man er bekendt med de initiativer, som Kriminalforsorgen har igangsat for at løse de akutte problemer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Jeg vil prøve, om vi kan nå et spørgsmål til finansministeren.

Spm. nr. US 103

Sandy Brinck (S):

Vi har på det seneste fået opgørelser over, hvor mange der har modtaget ældrechecken, og hvor mange penge der er røget ud til de ældre. Vi må sige, at den skuffelse, som vi har mødt blandt pensionister, nu er fuldt dokumenteret.

Der er ikke blevet udbetalt alle de penge, som der er blevet sat af, og derfor synes jeg, at vi har krav på at høre fra finansministeren, hvad de penge nu skal bruges til. Ryger de i den store statskasse, eller skal de, som vi håber, ud til pensionisterne som lovet? Og når de skal ud til pensionisterne som lovet, regner vi selvfølgelig med som et af de partier, der stemte for ældrechecken, at vi bliver inddraget i udmøntningen af pengene.

Finansministeren (Thor Pedersen):

Det er klart, at de penge, der er afsat, i alt 410 mio. kr., vil blive brugt til formålet. Det, regeringen agter at gøre, er at tage en drøftelse med det parti, vi har indgået forliget med, nemlig Dansk Folkeparti, om udmøntningen af pengene.

I øvrigt er de pensionister, der har modtaget pengene, mig bekendt glade for at have fået nogle penge.

Sandy Brinck (S):

Jeg må indrømme, at det er overraskende at høre, at finansministeren kun vil tale med Dansk Folkeparti i den her sag, i og med at bl.a. vi Socialdemokrater var med til at stemme loven igennem.

Vi kan også forstå på presseforlydender, at inden for de skatteaftaler, der nu er lavet med Dansk Folkeparti, skal der også indgå en eller anden ældrecheck, og her er vi selvfølgelig også interesserede i at vide: Er det ældrechecken efter den uretfærdige metode, som vi har set indtil nu, hvor pengene ligger og overvintre i statskassen og skuffelsen hersker, og hvor over 50 pct. af dem, som har modtaget den, ikke har fået mere end 1.000 kr.?

Bliver vi slet ikke spurgt? Vi har dog trods alt lagt stemmer til lovforslaget.

Finansministeren (Thor Pedersen):

Det er rigtigt, at alle pengene ikke er udbetalt. Formålet var at give 410 mio. kr. til pensionister, og det formål vil blive forfulgt i en drøftelse med Dansk Folkeparti, som er forligsparten. Det er ikke regeringens agt at drøfte det med andre partier.

Sandy Brinck (S):

Så vil jeg foreslå finansministeren at tage en snak med Folketingets formand og Præsidium, om vi kan få sådan en særlig knap her, sådan at vi kan stemme for, men i øvrigt overhovedet ikke bliver inddraget i, hvordan lovgivningen bliver udmøntet.

Loven om ældrechecken har vi stemt for og dermed også de penge, som skulle ud til pensionisterne. Vi vil ikke acceptere at sidde og se på, at de penge ligger i finansministerens kasse og ikke kommer ud til pensionisterne. Det er et spørgsmål, finansministeren bliver nødt til også at diskutere med Socialdemokraterne.

Finansministeren (Thor Pedersen):

Nu er der ikke tale om nogen ældrecheck. Vi har ikke noget forlig med noget parti om en ældrecheck. Vi har et forlig om at give en engangsydelse til en gruppe pensionister under givne vilkår. Det er ikke nogen check.

Kl. 14.05

Jeg forventer i de drøftelser, vi får med Dansk Folkeparti for året 2004, at der vil blive tale om

at finde penge til udbetaling til de pensionister, som har det sværest.

Når det gælder 2003, har regeringen et forlig med Dansk Folkeparti om dette beløb til pensionister, og det ønsker vi at drøfte med Dansk Folkeparti. Sådan er det.

Sandy Brinck (S):

Det er altså ikke korrekt. Der har ligget et lovforslag i dette Folketing, som har været igennem tre behandlinger, hvor man ender med at kunne stemme enten for, imod eller ved ikke. Vi stemte for, og derfor regner vi det for en selvfølge, at de penge, vi har været med til at ville give pensionisterne, får vi også indflydelse på, når det nu viser sig, at de ligger i finansministerens kasse og overvintre og ikke er ude ved pensionisterne.

Finansministeren må da se i øjnene, at på den måde kan man da ikke lege med Folketinget ved bare at sige, at man holder nogle særlige møder i Finansministeriet. Vi har vedtaget en lov, vil jeg sige til finansministeren.

Finansministeren (Thor Pedersen):

Det er rigtigt, at man har vedtaget en lov, og den er fuldt udmøntet. Loven er vedtaget og fuldt udmøntet, og der er et regelsæt i loven, der beskriver, under hvilke forhold man udbetaler engangsydelser til pensionister i 2003. Så er der tale om, at den totale omkostning ved loven er mindre end forudsat. Det vil sige, at den tilgang, der har været til pensionistgruppen, og den afgang, der har været fra pensionistgruppen, har betydet, at der er færre i den målgruppe end det, der var forudsat for at nå beløbet, men loven er fuldt udmøntet.

Det, der er tale om, er, at vi har et forlig med Dansk Folkeparti om at bruge 410 mio., og det agter regeringen at gøre.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Spørgetimen er sluttet. Vi går så videre i dagsordenen.

Der er problemer med afstemningsanlægget, og derfor vil jeg bede tingsekretærene gå på plads.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 48 [afstemning]: Forespørgsel til kulturministeren [om TV 2/DANMARK].

Af Naser Khader (RV) og Marianne Jelved (RV). (Forespørgslen anmeldt 28/2 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 3/4 2003. Første del af forespørgslen (forhandlingen) foretaget 3/4 2003. Forslag til vedtagelse nr. V 76 af Naser Khader (RV), Mette Frederiksen (S), Aage Frandsen (SF) og Søren Søndergaard (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 77 af Carina Christensen (KF), Jens Rohde (V) og Louise Frevert (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 78 af Bodil Kornbek (KRF)).

Formanden:

Forhandlingen er afsluttet, og vi går derfor straks til afstemning.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 77 af Carina Christensen (KF), Jens Rohde (V) og Louise Frevert (DF) (*se side 7181*) vedtoges med 61 stemmer (V, DF, KF og Anders Møller (UFG)) mod 47 (S, SF, RV, EL og KRF).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 76 af Naser Khader (RV), Mette Frederiksen (S), Aage Frandsen (SF) og Søren Søndergaard (EL).

Forslag til vedtagelse af V 78 af Bodil Kornbek (KRF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 131: Forslag til lov om ændring af skattestyrelsesloven. (Ændret klagestruktur, styrkelse af kommunale samarbejder og digital kommunikation m.v.).

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand). (Fremsat 22/1 2003. Første behandling 4/2 2003. Betænkning 26/3 2003. Anden behandling 1/4 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til behandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 69 stemmer (V, DF, KF, RV, KRF og Anders Møller (UFG)) mod 40 (S, SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 75: Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser med flere love. (Forenkling af uddannelsesråd m.v. og godkendelse af institutioner til landbrugsuddannelse).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs). (Fremsat 6/11 2002. Første behandling 26/11 2002. Betænkning 18/3 2003. Anden behandling 25/3 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til behandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 68 stemmer (V, DF, KF, RV, KRF og Anders Møller (UFG)) mod 9 (SF og EL); 31 (S) stemte hverken for eller imod.

Kl. 14.10

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.